

Raadsvoorstel

Raadsvergadering	: 22 april 2015
Commissievergadering	: 8 april 2015
Agendapunt	: R 06
Nummer	:
Datum voorstel	:
Onderwerp	: Standpunt gaswinning
Behandeld door	: Anita Flapper
Telefoon en email	: 9207
Portefeuillehouder	: Frans Veltman
Zaaknummer	: 50801

Voorstel:

1. Aan te sluiten bij het standpunt van Provinciale Staten van Fryslân conform de aangenomen motie over gaswinning in Fryslân in de vergadering van 21 januari 2015;
2. Uit te spreken dat, vooruitlopend op de doorwerking van de motie in provinciaal beleid met betrekking tot gaswinning, geen medewerking wordt verleend aan proefboringen en gaswinning met de daarbij behorende werkzaamheden.

Inleiding

In de motie die op 21 januari 2015 door Provinciale Staten van Fryslân (vanaf hier: PS) is aangenomen, roept zij het college van Gedeputeerde Staten op om krachtig uit te spreken dat: *'wij in Fryslân, inclusief de Waddeneilanden, onder geen enkele voorwaarde nieuwe gasboringen in onze bodem willen hebben en daar waar mogelijk te willen stoppen met bestaande boringen, omdat de risico's groot en niet te overzien zijn.'* Gedeputeerde Staten (GS) hebben de motie overgenomen en onderzoeken nu hoe zij de motie in provinciaal beleid kunnen vertalen. Dit vormt de aanleiding tot dit advies. De reden waarom de motie relevant is voor onze gemeente is, dat Vermilion Oil & Gas Netherlands B.V. (vanaf hier: Vermilion) al sinds 2009 op zoek is naar een locatie voor gaswinning met de daaraan voorafgaande proefboringen in de gemeente De Friese Meren (voorheen Skarsterlân en Lemsterland). Verder dan planvoorbereiding is het tot op heden niet gekomen.

Stand van zaken

De ontwikkeling sinds het aan u bekend gemaakte overdrachtdossier (zie bijlage 4) is dat de onderhandelingen over de bodemdalingsovereenkomst nog steeds lopen. Een externe juridische analyse in opdracht van de provincie is reeds uitgevoerd. Het conceptadvies is in december 2014 uitgebracht. Tot een inhoudelijke doorwerking en beoordeling daarvan is het niet gekomen, vanwege de aangenomen motie door PS.

Verder is in 2014 duidelijk geworden dat Vermilion andere locaties binnen de gemeentegrenzen op het oog zou hebben dan Delfstrahuizen en Follega met gaswinning onder/nabij het Tjeukemeer. Tevens kondigde Vermilion aan dat ze het project 'Seismiek schieten' begin 2015 wil starten om potentiële winningslocaties in beeld te krijgen. Einde 2014 is duidelijk geworden dat Vermilion op dit moment geen duidelijk beeld heeft van eventuele winningslocaties, maar dat de gemeente De Friese Meren nog wel in beeld is. Dit geldt ook voor de gemeente Súdwest-Fryslân. Daarnaast heeft Vermilion de Nederlandse dochtertak van Northern Petroleum overgenomen.

Recent is door Vermilion een aanvraag om vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken voor het doen van seismisch onderzoek. Een deel van

het plangebied ligt binnen de gemeentegrenzen en/of invloedssfeer daarvan. Deze aanvraag richt zich op het plangebied Akkrum, in de Natura 2000-gebieden Alde Feanen, Sneekermeergebied en Wijnjeterper Schar. Doel van het seismisch onderzoek is inzicht te krijgen in de opbouw van de diepere ondergrond tot circa 3 kilometer diepte. Seismisch onderzoek bestaat uit het aanbrenge en tot ontploffing brengen van explosieven. Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet 1998) is noodzakelijk. Het Ministerie van Economische Zaken is bevoegd gezag. De mogelijkheid om een zienswijze in te dienen liep tot en met 3 maart 2015. Door ons college is daarop een zienswijze ingediend. In deze zienswijze is aangegeven dat de gemeente De Friese Meren zich zeer kritisch opstelt tegen gaswinning en de daarbij behorende werkzaamheden zoals proefboringen en seismisch onderzoek. In de zienswijze is toegelicht dat voornoemd raadsvoorstel aan uw raad wordt gedaan. Naar aanleiding van het raadsbesluit zal een aanvulling op deze zienswijze worden verzonden naar het Ministerie van Economische Zaken. Een afschrift van de zienswijze vindt u in bijlage 5 van het voorstel.

Beoogd resultaat

Een (voorlopig) standpunt innemen over proefboringen en gaswinning en de daarbij behorende werkzaamheden.

Argumenten, risico's en eventuele beheersmaatregelen

Argumenten voorstel punt 1 en 2

1. De gemeente dient zich te houden aan provinciaal beleid/standpunt voor nieuwe ruimtelijke plannen. In de motie die op 21 januari 2015 door Provinciale Staten is aangenomen, roept zij het college van Gedeputeerde Staten op om zich uit te spreken dat in Fryslân, inclusief de Waddeneilanden, onder geen enkele voorwaarde nieuwe gasboringen in de bodem willen hebben en daar waar mogelijk te willen stoppen met bestaande boringen, omdat de risico's groot en niet te overzien zijn. Voor een volledig overzicht van de overwegingen verwijzen wij u naar bijlage 1.

De motie zal doorwerken in provinciaal beleid. De wijze waarop dit door de provincie wordt uitgewerkt, vindt later plaats. Nieuwe ruimtelijke plannen en aanvragen voor omgevingsvergunningen dienen te voldoen aan het provinciale beleid.

Vermilion is bezig met de voorbereiding van een ruimtelijk plan voor proefboringen en gaswinning binnen de gemeente. Nu duidelijk is dat de provincie een standpunt heeft ingenomen dat daaraan niet zal worden meegewerkt en aan geen enkele nieuwe gasboringslocatie, adviseren wij uw raad (vooralsnog) aan te sluiten bij het provinciale standpunt.

Een gevolg daarvan is dat geen medewerking aan proefboringen en gaswinning met daarbij behorende werkzaamheden kan worden verleend.

2. De gemeente heeft reeds een kritisch standpunt ingenomen tegen gaswinning

Vermilion is tot op heden alleen bezig geweest met het in principe bekijken van mogelijkheden tot gaswinning op het gemeentelijk grondgebied. Dit betreft ook de proefboringen gericht op uiteindelijke gaswinning. Tot een formele procedure, is het tot op heden nooit gekomen. Enerzijds door het niet voldoende concreet zijn van de plannen. Anderzijds en doorslaggevend is echter, de aangenomen motie van Lemsterland op 30 november 2009. Vermilion is tot nu toe niet bereid geweest om volledig in te gaan op de in de motie neergelegde eisen. Dit betreft het zonder meer garant staan voor alle schade dus ook aardbevingsschade, schaderegeling van toepassing op proefboringen, 0-metingen aan gebouwen, een bodemdalingsovereenkomst met onder meer goede overdrachtsbepalingen, etc.

Risico's voorstel punt 1 en 2

1. Vermilion kan besluiten de formele procedures op te starten

Dit betekent dat we toch te maken kunnen krijgen met een formele aanvraag omgevingsvergunning en/of verzoek tot aanpassing bestemmingsplan voor gaswinning en proefboringen in de gemeente. Het moeten nemen van besluiten en/of alleen participeren in de procedure zal daarvan een gevolg zijn. De procedure en verdeling van bevoegdheden die dan van toepassing zijn, zijn op voorhand niet altijd direct duidelijk. Het kan zo zijn dat het Rijk een groot deel van besluitvorming van het project naar zich toetrekt (dus minister van EZ en Infrastructuur en Milieu) via een Rijksinpassingsplan of zelfs Rijkscoördinatieregeling. Zij besluit dan dat het project van nationaal belang is en eventueel versneld moet worden behandeld. Aan de orde

kan dit zijn wanneer bijvoorbeeld de voorbereiding op het project te lang duurt. Op dat moment wordt de rol van de gemeente (zowel raad als college van burgemeester en wethouders) beperkt(er). Immers de gemeenteraad is dan niet meer aan zet om een bestemmingsplan vast te stellen of is bevoegd een verklaring van geen bedenkingen af te geven. In de bij het voorstel gevoegde memo is een uitgebreide toelichting op de procedures, bevoegdheden en vergunningen voor gaswinning en proefboringen opgenomen.

De gesprekken die door Vermilion, provincie en gemeente zijn gevoerd over de schadebeoordelingsovereenkomst zijn door de provincie stilgelegd. De betrokkenen zullen zich nader beraden over mogelijke schade-aanspraken door eventuele proefboringen en gaswinning in de toekomst in nieuwe situaties.

Formeel beschikt Vermilion over de door de Minister van Economische Zaken verleende opsporingsvergunning(en) en winningsvergunningen en is een aanvraag voor het seismiek schieten op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 bij de Minister van Economische Zaken ingediend.

Beleid- en regelgeving

Op het moment dat een formele procedure gaat lopen dan is de volgende wetgeving aan de orde: Wet ruimtelijke ordening (Wro) en Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De Mijnbouwwet en Natuurbeschermingswet 1998 zijn van toepassing op de reeds aanwezige vergunningen en aangevraagde vergunningen (bevoegd gezag ligt bij het Rijk).

Financiën

-

Communicatie

Vermilion, de provincie Fryslân en het Ministerie van Economische Zaken worden via bijgevoegde brief op de hoogte gesteld van het standpunt van gemeente De Friese Meren. Tevens worden de partijen die in het voortraject bezwaren hebben geuit tegen proefboringen en gaswinning op de hoogte gesteld van het raadsbesluit en de gemeente Súdwest-Fryslân.

Vervolg en evaluatie

De besprekingen, onder meer over de bodemdalingsovereenkomst, kunnen voorlopig stil worden gelegd. Te meer omdat wij geen partij zijn bij het ondertekenen van de bodemdalings(schadebeoordelings)overeenkomst. De provincie Fryslân is dit wel en zij heeft aangegeven dat ze de betrokkenheid bij gaswinningsprojecten en procedures stillegt. Verdere besprekingen, zowel inhoudelijk als over de overeenkomst, worden dus niet eerder opgepakt dan nadat duidelijk is op welke wijze de motie doorwerkt in provinciaal beleid.

Op het moment dat over deze beleidsvorming duidelijkheid is, de gevolgen daarvan en het verdere plan van aanpak, zal uw raad daarover worden geïnformeerd. Indien andere ontwikkelingen zich voordoen, zal dit ook aan uw raad bekend worden gemaakt. Het standpunt is daarmee ook een voorlopig standpunt. Zoals eerder aangegeven is het voorstel gericht op een standpunt dat vóór de formele procedures uitgaat.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. Motie PS.
2. Brieven van GS naar o.a. ministerie (<http://www.fryslan.frl/13668/ingekomen-stukken-week-7-2015/>)
3. Motie gemeente Lemsterland.
4. Overdrachtsdossier 2013-2014.
5. Aanvraag Nb-wet vergunning en verzonden zienswijze.
6. Memo toelichting procedures, bevoegdheden en vergunningen gaswinning
7. Concept brief Vermilion, provincie Fryslân, ministerie van EZ, omgeving en gemeente Súdwest-Fryslân.

Burgemeester en wethouders van De Friese Meren,

de secretaris,
L. Maarleveld

de burgemeester,
A. Aalberts